Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Gedeputeerde Staten van Groningen
t.a.v. René Paas, voorzitter
Martinikerkhof 12
9712 JG Groningen

provincie groningen
07 OKT 2026

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Onze referentie
2026-0000492343

Datum 01 OKT 2026
Betreft Regionale reactie Staat van Groningen & Noord-Drenthe 2026

Geachte heer Paas,

Op 11 mei 2026 is de Staat van Groningen en Noord-Drenthe (SvGND) gepubliceerd. Op 16 juni 2026 heeft u een schriftelijke reactie gegeven op dit rapport, mede namens de colleges van de gemeenten Eemsdelta, Groningen, Het Hogeland, Oldambt, Midden-Groningen, Westerkwartier, Pekela, Veendam, Westerwolde, Stadskanaal, Aa en Hunze, Noordenveld en Tynaarlo en de dagelijks besturen van de waterschappen Noorderzijlvest en Hunze en Aa's. Ik wil u hiervoor hartelijk danken.

In mei en juni jl. zijn gesprekken gevoerd met bewoners, waaronder ook jongeren en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties over het rapport en de vraag hoe het met de regio gaat. Ook in het Bestuurlijk Overleg Groningen van 22 juni jl. is gesproken over de SvGND. Ik heb de verschillende gesprekken en reacties gebruikt bij het opstellen van de kabinetsreactie op de SvGND. Op uw verzoek heb ik de regionale reactie op het rapport ook meegestuurd met de kabinetsreactie die ik op 10 juli jl. naar beide Kamers heb verzonden.

In de kabinetsreactie ben ik al ingegaan op een aantal van de suggesties en opmerkingen die u in uw schriftelijke reactie heeft gedaan. Met deze brief ga ik graag uitgebreider in op uw suggesties en opmerkingen. In de bijlage bij deze brief treft u puntsgewijs de appreciatie van het kabinet aan.

Ik kijk ernaar uit om ook de komende jaren met u van gedachten te wisselen over huidige en toekomstige edities van de SvGND. Op 16 november aanstaande spreken wij elkaar hierover in het Bestuurlijk Overleg Groningen.

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Heerma

Pieter Heerma

Bijlage 1: appreciatie per aanbeveling

1. Verbetering van de SvGND

U doet suggesties voor de verdere doorontwikkeling van de Staat van Groningen en Noord-Drenthe. Onderdeel van de jaarlijkse SvGND-cyclus is een evaluatie door het onderzoeksbureau met stakeholders om verbeterpunten te identificeren. Op 21 september jl. vond hiervoor een brede ambtelijke bijeenkomst plaats, waar ook vertegenwoordigers van de Provincie Groningen, OBG en enkele gemeenten aan deelnamen.

Het kabinet waardeert het aanbod van de regio om mee te denken over een verklarend conceptueel model om beter grip te krijgen op het effect van de maatregelen en activiteiten op verschillende aspecten van brede welvaart. Het onderzoeksconsortium gaat hierover graag met de regionale vertegenwoordigers in overleg.

2. Samenwerking op alle onderdelen van Nij Begun

U schrijft dat u zeer positief bent over de samenwerking met het Rijk op het gebied van de Economische en Sociale Agenda, maar dat de samenwerking achterblijft als het gaat om schadeherstel en versterking. Het kabinet is het ermee eens dat de medeoverheden betrokken moeten worden bij relevante ontwikkelingen in de schadeafhandeling en versterking. Dit gaat verder dan informeren: medeoverheden moeten gelegenheid krijgen om inbreng te leveren, met inachtneming van ieders rol en verantwoordelijkheden.

Juist daarom betrekt het kabinet de regionale partners in een vroeg stadium, bijvoorbeeld bij de aanstelling van de regeringscommissaris, de opvolging van de aanbevelingen van het ACVG-onderzoek naar de kwaliteit van de beoordelingsrapporten, en de opdracht voor de doorlichting van het systeem rond de versterking en de jaarlijkse diepteanalyse. Het kabinet vertrouwt erop dat deze samenwerking constructief wordt voortgezet om verbeteringen beter aan te laten sluiten bij de behoeften van de bewoners en voor hen daadwerkelijk merkbaar te maken.

3. Aandacht voor de zwaarst gedupeerden

Het kabinet onderschrijft dat de zwaarst gedupeerden met voorrang geholpen moeten worden. Hiervoor bestaan dan ook aanvullende regelingen, zoals Duurzaam herstel en de vaste verhaalvergoeding. De vaste herhaalvergoeding is bedoeld om bewoners die eerder al schade hebben gemeld ook bij een nieuwe beving de mogelijkheid te geven om te kiezen voor een snelle, eenvoudige schadeafhandeling. Daarmee is deze regeling juist van meerwaarde voor bewoners in de gebieden waar nog steeds regelmatig bevingen plaatsvinden. De hoogte van het bedrag (€5.000) is gebaseerd op historische data over het gemiddelde schadebedrag bij herhaalschades (ca. €3.700) en zit daarboven. Het klopt dat de grootste schadegevallen niet volledig worden afgedekt met deze

vergoeding. Dat is inherent aan de insteek van een vaste vergoeding. Voor deze gevallen bestaan andere regelingen.

U schrijft voorts dat in de kern van het gebied waar de zwaarst gedupeerden wonen, geen voorwaardelijke finaliteit zou moeten worden gehanteerd door het IMG. Het voorwaardelijke karakter bij finaliteit betekent echter juist dat in de gebieden waar nog steeds bodembewegingen plaatsvinden, finaliteit wordt doorbroken bij een significante beving. Bewoners komen dan opnieuw in aanmerking voor een schadevergoeding voor de nieuwe of verergerde schade.

Zo helpt voorwaardelijke finaliteit juist om de focus in de schadeafhandeling te richten op gebieden waar helaas nog steeds regelmatig bevingen plaatsvinden. Daarbij helpt voorwaardelijke finaliteit in de rest van het effectgebied om onnodige procedures en teleurstelling voor bewoners te voorkomen wanneer op voorhand duidelijk is dat een aanvraag zal worden afgewezen. Voorwaardelijke finaliteit is ten slotte ook noodzakelijk om de regelingen waarbij geen onderzoek naar de schadeoorzaak wordt gedaan (vaste vergoeding, daadwerkelijk herstel) te kunnen blijven aanbieden.

U gaat tot slot in op de nodige verbeteringen bij de regeling voor duurzaam herstel. Het kabinet herkent de aandachtspunten die u noemt. Sinds 1 januari 2026 is een nieuwe werkwijze van kracht en is onder andere de maximale vergoeding verhoogd. Dit moet de uitvoering helpen vereenvoudigen en versnellen. Eind 2026 wordt met een evaluatie bekeken of de nieuwe werkwijze het gewenste effect heeft. Het kabinet vindt het belangrijk dat de medeoverheden goed bij deze evaluatie worden betrokken.

4. Integraliteit en deskundigheid bij de uitvoering van het versterkingsprogramma

Het kabinet onderschrijft dat inwoners moeten kunnen vertrouwen op de kwaliteit, zorgvuldigheid en deskundigheid waarmee de versterking wordt uitgevoerd. Versterkingsadviezen en op-normverklaringen moeten navolgbaar en goed onderbouwd zijn. Daarom neemt het kabinet alle aanbevelingen van het ACVG over. De opvolging van de aanbevelingen en bredere verbeteringen binnen de uitvoering wil het kabinet samen met de medeoverheden vormgegeven.

Het kabinet herkent ook dat de opgaven rondom versterking, schadeherstel, erfgoed en ondernemerschap steeds vaker samenkomen. Het kabinet blijft inzetten op een integrale aanpak via de agenda voor herstel en op de programma's die hiervoor zijn ingericht (erfgoed, mkb, agro).

5. Oplossen van knelpunten

U vraagt terecht aandacht voor het daadwerkelijk oplossen van knelpunten in de schadeafhandeling en versterking. De afgelopen tijd zijn belangrijke stappen gezet. De uitvoeringsorganisaties hebben een ruim mandaat om knelpunten op te lossen. Ook hebben de uitvoeringsorganisaties beter grip op complexe en langlopende casuïstiek gekregen, waardoor zij beter in staat zijn om te komen tot oplossingen (bijvoorbeeld via het Team op Maat van het IMG).

Daarnaast zijn gezamenlijk – door de regio, de vangnetten, de uitvoeringsorganisaties en het Rijk – belangrijke knelpunten en mogelijke oplossingen geïdentificeerd. Hierdoor kan de afhandeling van complexe casuïstiek worden gestroomlijnd. Desalniettemin erkent het kabinet dat de resultaten nog onvoldoende zichtbaar zijn voor de bewoners. Zo ontstaat het risico dat wijzigingen in een verbetertraject aangebracht worden, voordat het de kans krijgt om vruchten af te werpen. Daarvoor wil het kabinet waken. In lijn met de motie Den Hollander en Köse zal de regeringscommissaris in zijn eerste voortgangsbrief ingaan op zijn bevindingen ten aanzien van de aanpak van knelpunten en langlopende dossiers.

6. Data-kwaliteit

U benadrukt het belang van betrouwbare data als basis voor realistische oordeelsvorming in de Staat van Groningen en Noord-Drenthe. U onderstreept dit belang specifiek in relatie tot erfgoed. Het kabinet herkent uw signaal en neemt uw zorgen serieus. De inzet via het data-overleg en het Erfgoedprogramma 2026-2028 zijn een stap in de goede richting. Samen met IMG en NCG wordt gekeken naar concrete vervolgstappen om de voortgang verder te borgen. Breder inzicht in de data-kwaliteit en definities, en daarmee de integrale erfgoedopgave, is daarbij het doel. Tijdens de evaluatiegesprekken met het onderzoeksconsortium komt de databeschikbaarheid en datakwaliteit ook expliciet ter sprake.

7. Voortzetten van de speciale programma's

Het Rijk zal ambtelijk in gesprek gaan met de medeoverheden over de continuering van de Agro- en mkb-programma's en de beschikbare middelen. Concreet wordt in het najaar van 2026 het gesprek over voortzetting van het erfgoedprogramma gestart met de betrokken partijen, waaronder de provincie en OCW en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE), conform de actie uit de actualisatie 2026-2028 van het Erfgoedprogramma.

8. Aanvullende middelen voor de isolatieaanpak

U signaleert een mogelijk tekort in financiële middelen voor het uitvoeren van de isolatieaanpak. Mocht er sprake zijn van onvoorziene kosten en mochten de middelen op de begroting van VRO ontoereikend blijken, dan is er ruimte om daarover het gesprek te voeren. De huidige cijfers geven vooralsnog echter geen aanleiding tot, of onderbouwing van de noodzaak van, aanvullende middelen.

Ook met betrekking tot de regeling voor terugwerkende kracht waar u naar verwijst, is er op dit moment geen budgetoverschrijding. Het kabinet verwacht dat het merendeel van de aanvragen al is ingediend. Er is daarom vooralsnog geen aanleiding om middelen toe te voegen. Het kabinet volgt de situatie nauwgezet.

De loon- en prijsbijstelling vanuit het Ministerie van Financiën vangt een groot deel van de prijsstijgingen op. De daadwerkelijke kostenstijging wordt verder

in kaart gebracht en een voorstel voor verdere indexering wordt uitgewerkt door VRO.